Experts

Falsafah Majlis Konvokesyen: Menyulam Ilmu, Budi dan Peradaban

Sat, 11/08/2025 - 13:23

Majlis Konvokesyen ialah kemuncak perjalanan akademik seseorang pelajar. Ia bukan sekadar upacara rasmi untuk menerima ijazah. Majlis ini melambangkan kejayaan, kesungguhan dan perjuangan dalam menuntut ilmu. Dalam konteks Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA), Majlis Konvokesyen Ke-20 membawa makna yang lebih besar. Ia menzahirkan falsafah pendidikan yang menekankan keseimbangan antara ilmu, budi dan peradaban.

Falsafah majlis ini berpaksikan tiga nilai utama. Pertama, penghargaan terhadap ilmu. Kedua, pembentukan insan berbudi dan beradab. Ketiga, tanggungjawab kepada masyarakat dan negara. Nilai-nilai ini menjadi asas kepada usaha UMPSA melahirkan graduan holistik.

Pengiktirafan terhadap Ilmu

Falsafah pertama Majlis Konvokesyen ialah menghargai ilmu sebagai cahaya peradaban. Sejak zaman awal tamadun Islam, ilmu dianggap amanah yang membawa manusia ke arah kebenaran dan kemuliaan. Di UMPSA, majlis ini menjadi wadah untuk menghargai usaha pelajar yang menempuh pelbagai cabaran demi menuntut ilmu.

Setiap regalia yang digunakan membawa makna mendalam. Ia bukan sekadar tanda tamat pengajian, tetapi pengiktirafan terhadap ketekunan dan kesabaran. Ia juga mengingatkan bahawa ilmu yang diperoleh bukan milik peribadi semata-mata. Ilmu perlu dikongsi dan dimanfaatkan untuk kebaikan masyarakat.

Pepatah Arab menyebut, ‘ilmu yang tidak diamalkan ibarat pohon yang tidak berbuah’. Graduan UMPSA perlu menjadikan pepatah ini panduan hidup. Mereka harus terus menambah ilmu dan berbakti. Dunia hari ini memerlukan insan yang bukan sahaja bijak malah lebih bijaksana.

Kemajuan teknologi yang pesat menuntut sikap terbuka dan berfikiran luas. Ilmu tidak boleh terhenti di bangku universiti. Majlis Konvokesyen mengingatkan bahawa menuntut ilmu ialah perjalanan sepanjang hayat. Graduan mesti terus belajar dan menyesuaikan diri dengan perubahan zaman.

Pembentukan Insan Berbudi dan Beradab

Falsafah kedua Majlis Konvokesyen menekankan budi dan adab. Pendidikan sejati bukan sekadar melatih akal, tetapi juga membentuk jiwa. Dalam budaya Melayu dan Islam, budi menjadi ukuran kehalusan peribadi. Ilmu tanpa budi tidak membawa makna.

Majlis ini bukan sekadar meraikan kecemerlangan akademik. Ia juga mengukur nilai kemanusiaan dalam diri graduan. Seseorang yang berilmu tetapi hilang adab boleh merosakkan masyarakat. Sebaliknya, insan berilmu yang berbudi akan menjadi pemimpin yang dihormati.

UMPSA menekankan keseimbangan antara ilmu, akhlak dan patriotisme. Kejayaan tidak boleh diukur dengan sijil semata-mata. Kejayaan sebenar adalah apabila seseorang mampu memberi manfaat kepada orang lain.

Majlis Konvokesyen juga mengingatkan bahawa kejayaan tidak dicapai sendirian. Di sebalik setiap graduan, ada pengorbanan ibu bapa, bimbingan pensyarah dan doa masyarakat. Oleh itu, rasa syukur perlu disemai dalam diri setiap graduan. Nilai rendah hati dan hormat perlu terus dipelihara.

Amanah dan Tanggungjawab kepada Masyarakat

Falsafah ketiga Majlis Konvokesyen ialah amanah dan tanggungjawab. Setiap graduan UMPSA membawa nama universiti dan harapan negara. Mereka bukan hanya wakil ilmu, tetapi juga lambang nilai dan integriti.

Dalam dunia kerja yang mencabar, graduan mesti bersedia menghadapi realiti baharu. Tugas mereka bukan sekadar mencari pekerjaan. Mereka juga perlu menjadi penyumbang kepada masyarakat dan pembangunan negara. Ilmu yang dimiliki mesti dimanfaatkan untuk kesejahteraan bersama.

Majlis Konvokesyen Ke-20 menjadi tanda kematangan UMPSA sebagai universiti teknologi. Ia menegaskan bahawa ilmu dan nilai perlu bergabung dalam tindakan. Firman Allah dalam Surah Al-Mujadalah ayat 11 menyebut: “Allah akan meninggikan darjat orang-orang yang beriman di antara kamu dan orang-orang yang diberi ilmu pengetahuan beberapa darjat.”

Ayat ini mengingatkan bahawa ilmu membawa amanah besar. Ilmu tidak boleh disalah guna. Ia harus menjadi alat untuk memperbaiki kehidupan manusia dan memakmurkan bumi.

Dalam kerangka Malaysia MADANI, falsafah ini selari dengan cita-cita membina negara yang beradab dan berperikemanusiaan. Graduan UMPSA diharap menjadi insan berjiwa besar. Mereka perlu berfikir secara matang, bertindak dengan hikmah dan berbakti kepada bangsa.

Menyulam Ilmu dan Peradaban

Kesimpulannya, Falsafah Majlis Konvokesyen UMPSA membawa pengajaran yang mendalam. Ia menekankan bahawa kejayaan akademik mesti disertai nilai dan adab. Majlis ini bukan hanya simbol tamat pengajian, tetapi simbol amanah yang perlu digalas dengan penuh tanggungjawab.

Dalam dunia yang berubah pantas, kemajuan tanpa budi boleh membawa padah. Ilmu tanpa nilai boleh menimbulkan kerosakan. Oleh itu, graduan perlu menyeimbangkan antara akal dan hati.

Majlis Konvokesyen Ke-20 menjadi lambang kematangan UMPSA. Lebih dua dekad penubuhan universiti ini menyaksikan usaha berterusan membina insan berilmu dan berakhlak. UMPSA bukan sekadar melahirkan tenaga kerja, tetapi insan berjiwa peradaban.

Konvokesyen bukan penamat kepada pembelajaran, tetapi permulaan kepada tanggungjawab baharu. Graduan UMPSA diharap membawa semangat ilmu dan budi dalam setiap langkah kehidupan. Seperti kata pepatah, tuah manusia tiada siapa yang tahu. Namun, dengan ilmu, usaha dan budi, kejayaan pasti akan menyusul.

Oleh: Ahmad Ibrahim
E-mel: ahmadbi@umpsa.edu.my

Penulis ialah Pensyarah, Pusat Sains Kemanusiaan (PSK), Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA).

Rencana ini merupakan pandangan peribadi penulis dan tidak menggambarkan pendirian rasmi Universiti Malaysia Pahang Al-Sultan Abdullah (UMPSA).

- 868 views

View PDF